

Ve algú

Al costat de *El Barcelona ha guanyat* podem dir *El Barcelona ha perdut* i *El Barcelona ha empatat*, però no sembla que es pugui dir sinó *Ha guanyat el Barcelona* i *Ha perdut el Barcelona*. ¿Què significaria, *Ha empatat el Barcelona*? D'un equip esportiu podem dir qualsevol cosa, qualsevol dels resultats normals d'un partit i, encara, d'altres fets possibles, com *El Barcelona no ha jugat*, *El Barcelona s'ha entrenat*, etc. Però quan diem *Ha guanyat el Barcelona* o *Ha perdut el Barcelona*, no afirmem o prediquem alguna cosa del Barcelona, sinó que expliquem quin és l'equip que ha guanyat o quin és l'equip que ha perdut en un partit que s'acaba de fer; en canvi, no podem pas dir quin és l'equip que ha empatat. Podem dir, si de cas, *Ha empatat, el Barcelona!* o *No ha jugat, el Barcelona!*, oracions més o menys emfàtiques amb què contradiem una afirmació anterior.

Així mateix, oracions com *Algú ve* o *Ningú no ve*, que, sorprenentment, hi ha qui prefereix a *Ve algú* i *No ve ningú*, tenen, de fet, una significació que molt rarament ens pot importar de comunicar: ¿a qui ha d'importar allò que es pugui dir d'algú o de ningú? El que és més normal que ens pugui importar és de saber alguna cosa sobre una possible vinguda, cas en què diem *Ve algú*

o *No ve ningú*. És clar que els mots indefinits *algú* i *ningú* poden constituir normalment el terme inicial d'una oració, com en *Algú va dir que no era veritat* i *Ningú no ha dit una cosa semblant*, en què afirmem que un fet s'ha esdevingut, dut a terme per una persona no precisada, i que cap persona no ha realitzat tal altra acció. Però oracions com *Ve algú* o *No ve ningú* tendeixen a la impersonalitat, com les construïdes amb *haver-hi*, que no admeten que el terme que les complementa vagi al davant del verb: no podem dir *Algú hi ha* o *Ningú no hi ha*, hem de dir, necessàriament, *Hi ha algú* i *No hi ha ningú*. I si en poesia, especialment en la poesia popular, trobem *hi ha*, *hi havia*, etc., al final de la frase, com en *Per a Sant Antoni grans balles hi ha*, és perquè, d'una banda, aquestes inversions són pròpies de la versificació, i de l'altra perquè hi ha un terme anterior de l'oració, *per a Sant Antoni*, que, dit amb mots de Fabra, serveix de base a la comunicació del nostre pensament. Així mateix, trobem *haver-hi* al final de la frase quan el seu terme complementari és un relatiu: *Hi vam entrar i vam agafar tots els llibres que hi havia*.

Albert Jané